Dosarul nr.1reab-129/2020

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

22 septembrie 2020 mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componența:
Președinte - Timofti Vladimir,
Judecători - Boico Victor, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena,

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Roşioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului Militar al Diviziei de Țintași nr. 195 din 27 martie 1945, în cauza penală în privința lui

Rudenco Vladimir xxxx*, născut în anul xxxxx, originar din regiunea xxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:
Instanța de recurs în anulare: 30.06.2020 – 22.09.2020

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Tribunalului Militar al Diviziei de Țintași nr. 195 din 27 martie 1945, *Rudenco Vladimir* a fost condamnat în baza art.58-1 ”a” Cod penal al RSFSR, cu aplicarea art.58-10 alin.(2) din Cod penal al RSFSR, la 10 ani închisoare cu executarea pedepsei în lagăr de reeducare prin muncă, cu interdicția drepturilor prevăzute de art. 29 pct. a), b), v) Cod penal al RSFSR pe un termen de 3 ani, cu confiscarea averii care-i aparține.

2. Potrivit sentinței, *Rudenco Vladimir* a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că, a comis trădare de patrie, în următoarele circumstanțe: locuind pe teritoriul ocupat de trupele naziste, începând cu luna februarie 1942 şi până în luna aprilie 1944, a activat în calitate de polițist, eliberând jandarmeriei recipisă că este de acord să colaboreze pentru a identifica susținători ai puterii sovietice.

În cadrul ședinței de judecată inculpatul *Rudenco Vladimir*, vina a recunoscut şi a declarat că, în perioada ocupării naziste a activat în calitate de polițist, având ca obligațiune asigurarea ordinii la piață, verificarea calității producției care era pusă în vânzare. Cei care încălcau ordinea erau amendați.

În luna august a anului 1942 a fost chemat la jandarmerie, unde i s-a propus să fie agent secret şi el a acceptat.

La baza sentinței de condamnare a cet. *Rudenco Vladimir* au stat declaraţiile martorilor Schineva, Taranenco și Blohina.

3. Adjunctul Procurorului General, Roşioru Mircea, în temeiul art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, a declarat recurs în anulare, solicitând casarea sentinței cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui *Rudenco Vladimir*.

În susținerea argumentelor formulate, Adjunctul Procurorului General, Roşioru Mircea a invocat că:

- nu a fost stabilit faptul trădării de patrie;

- a fost încălcat un dreptul la apărare, dat fiind faptul că cauza a fost examinată în lipsa unui apărător, participarea căruia era obligatorie;

- sentința de condamnare este o încălcare flagrantă a drepturilor şi libertăților fundamentale stipulate în Convenție şi anume încălcarea dreptului la un proces echitabil, ceea ce conform art. 6 pct.44) din Codul de procedură penală reprezintă un viciu fundamental admis în cadrul examinării precedente a cazului, ce în mod direct afectează decizia adoptată.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art.452 alin.(1), coroborat cu art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac. Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

La 30 decembrie 1992, a intrat în vigoare Legea nr.1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice. Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art.3 al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 07 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „trădare de patrie".

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că, prin sentința Tribunalului Militar al Diviziei de Țintași nr. 195 din 27 martie 1945, *Rudenco Vladimir* a fost condamnat în baza art.58-1 "a" Cod penal al RSFSR, cu aplicarea art.58-10 alin.(2) din Cod penal al RSFSR, la 10 ani închisoare cu executarea pedepsei în lagăr de reeducare prin muncă, cu interdicția drepturilor prevăzute de art. 29 pct. a), b), v) Cod penal al RSFSR pe un termen de 3 ani, cu confiscarea averii care-i aparține.

Din conținutul sentinței rezultă că *Rudenco Vladimir* a fost judecat pentru trădare de patrie fără a fi indicate careva probe ce ar fi confirmat vinovăția lui și fără participarea apărătorului, astfel, încălcându-se flagrant drepturile și libertățile omului. Erorile menționate instanța de recurs le apreciază drept viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care au afectat hotărârea atacată și care servesc drept temei de casare a sentinței în cauză.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art.435 alin.(1) pct.2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată

motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui *Rudenco Vladimir* în baza art.58-10 alin.(2) Cod penal al RSSU, cu casarea acesteia, urmând, în temeiul prevederilor art.391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală și Legii nr.1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală cu reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârii irevocabile atacate, ca fiind afectată de un viciu fundamental, cu dispunerea încetării procesului penal, din motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

5. În conformitate cu art.art.435 alin.(1) pct.2) lit. b), 453 alin.(1), 457 alin.(3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Roşioru Mircea, casează sentința Tribunalului Militar al Diviziei de Țintași nr. 195 din 27 martie 1945 în privința lui ***Rudenco Vladimir xxxx***, cu încetarea procesului penal pe motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală și reabilitarea acestuia în conformitate cu Legea nr.1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 22 septembrie 2020.

Președinte	Timofti Vladimir
Judecători	Boico Victor
	Toma Nadejda
	Țurcan Anatolie
	Cobzac Elena